

FOCUS INTERNATIONAL TRADE

— ZOMER 2022 – N° 5

**DUE DILIGENCE.
DE IMPACT OP
UW WAARDEKETEN**

P 8

**INDIA EN DE
EU OPNIEUW
ROND DE TAFEL**

P 17

**SANCTIES
TEGEN RUSLAND.
BLIJF WAAKZAAM!**

P 28

INHOUD

04 EDITO

DUE DILIGENCE
ZINVOL EN
BEHEERSBAAR

09 FACTS & FIGURES

BELANG VAN
BUITENLANDSE
HANDEL

08 HEADLINE

DUE DILIGENCE
DE IMPACT OP UW
WAARDETEKEN

17 NIEUWS

- EU-INDIA-
HANDELSRELATIE
- WTO 12^e MINISTERIËLE
CONFERENTIE
- MORATORIUM
DOUANERECHTEN
OP ELEKTRONISCHE
TRANSMISSIES
- EU-VS-AKKOORD
OVER DATA
- NIEUW-ZEELAND-EU-
VRIJHANDELSAKKOORD

12 ABC INTERNATIONALE HANDEL

HET EUROPESE
HANDELSBELEID

Focus International Trade verschijnt twee keer per jaar.

Twee redenen voor deze publicatie: vooreerst omdat de internationale handel cruciaal is voor onze heel open economie met zijn kleine en grote ondernemingen. Daarnaast wordt die economische werkelijkheid te vaak onderbelicht, en bovendien onvoldoende objectief bekeken, waardoor bestuurders en ondernemers er weinig grip op hebben.

24 ACTIES VAN HET VBO

EUROPA &
INTERNATIONAAL

31 ADVIES AAN DE EXPORTEUR

ECOLOGISCHE
TRANSITIE

28 ADVIES AAN DE EXPORTEUR

OORLOG IN OEKRAÏNE
- BIJKOMENDE
SANCTIES EN
MAATREGELEN

32 ECONOMISCHE DIPLOMATIE

ECONOMISCHE MISSIE
NAAR HET VK EN DE VS

34 LEDEN

LEDEN-
SECTORFEDERATIES
VAN HET VBO

35 ONS COMPETENTIECENTRUM TOT UW DIENST

HET COMPETENTIE-
CENTRUM EUROPA
& INTERNATIONAAL

DUE DILIGENCE: ZINVOL EN BEHEERSBAAR

Bij de start van dit nieuwe werkjaar kijk ik met gemengde gevoelens naar het internationale handelsnieuws.

Eenzijds kunnen we alleen maar betreuren dat het conflict in Oekraïne nog steeds voortduurt, meer dan zes maanden na de Russische invasie die gesteund werd door Wit-Rusland. Naast het drama dat de plaatselijke bevolking moet ondergaan, zijn ook de gevolgen van dit conflict aan de grenzen van de EU nog steeds duidelijk voelbaar. De vaststellingen en bezorgdheden die wij afgelopen voorjaar in onze speciale editie van de Focus International Trade belichtten, zijn intussen helaas werkelijkheid geworden. In de huidige context van hoge inflatie, die voornamelijk het gevolg is van de stijging van de energie- en grondstoffenprijzen, worden onze ondernemingen bovendien midscheeps geraakt door de gevolgen van de negatieve loon-prijsspiraal (veroorzaakt door ons systeem van automatische loonindexering). Ze maken zich ook zorgen over hun concurrentievermogen ten opzichte van hun buitenlandse concurrenten. Er moeten dus steunmaatregelen worden genomen om onze ondernemingen te helpen door deze zeer moeilijke periode, die met onzekerheid en tal van sociaal-economische en geopolitieke uitdagingen gepaard gaan.

Naast het treffen van ondersteunende maatregelen moeten we erover waken dat alle nieuwe verplichtingen voor ondernemingen – met name op het gebied van due diligence en rapportage – effectief zinnig en beheersbaar zijn voor onze ondernemingen, ongeacht hun omvang. Het gaat daarbij niet alleen om hun concurrentievermogen, maar ook om de aantrekkelijkheid van de EU voor buitenlandse investeerders.

IK BEN ER DAAROM OOK VAN OVERTUIGD DAT WE IN EUROPA, MET ONZE ZEER OPEN ECONOMIE, EEN AMBITIEUZE, MODERNE EN EVENWICHTIGE HANDELSAGENDA MOETEN NASTREVEN.

Anderzijds stemmen een aantal positieve signalen op het vlak van Europees handelsbeleid mij hoopvol. Ik denk onder meer aan de versterkte dialoog tussen de EU en de VS (vooral over gegevensoverdracht) en de hervatting van de onderhandelingen tussen de EU en India. Daarnaast werd deze zomer ook de laatste hand gelegd aan een handelsovereenkomst tussen de EU en Nieuw-Zeeland, en het ziet ernaar uit dat de bevordering van de handel hoog op de agenda staat van het huidige Tsjechische, en het komende Zweedse voorzitterschap van de Raad van de EU. De EU heeft ook enkele stappen voorwaarts gezet tijdens de laatste ministeriële WTO-bijeenkomst. Tenslotte heb ik, door voor de zomer deel te nemen aan de reizen naar het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten, het succes kunnen vaststellen van de prinselijke economische missies, in het bijzonder voor onze kmo's, die op zoek zijn naar nieuwe afzetmarkten en internationale partnerschappen.

Ik ben er daarom ook van overtuigd dat we in Europa, met onze zeer open economie, een ambitieuze, moderne en evenwichtige handelsagenda moeten nastreven. Dat moeten we doen zowel op offensief vlak – via handelsovereenkomsten die het handelsverkeer met onze handelspartners bevorderen – als op defensief vlak – om een gezonde internationale concurrentie te waarborgen. Een dergelijke strategie is nog belangrijker geworden nu de oorlog in Oekraïne, met zijn vele directe en indirecte gevolgen, heeft aangetoond hoe cruciaal het is om onze export- en importbronnen te diversifiëren.

We zullen die boodschap ook herhalen tijdens onze traditionele ontmoeting 'diplomaten-ondernemers', die we begin september samen met onze gewestelijke collega's organiseren in het kader van de diplomatieke dagen. Daar zullen we dit vijfde nummer van onze Focus International Trade overhandigen aan al onze aanwezige ambassadeurs en consuls-generaal. We willen ook van deze gelegenheid gebruik maken om hen te bedanken voor hun werk om het imago van ons land in het buitenland te versterken en er onze belangrijkste, huidige en toekomstige, handelsrelaties te bevorderen.

Pieter Timmermans
CEO VBO FEB

BELANG VAN BUITENLANDSE HANDEL

80,5%

van het Belgische **BBP** is afkomstig van **UITVOER...**

...waarvan **76,7%** naar **EUROPESE LANDEN**

HANDELSPARTNERS VAN BELGIË

JANUARI 2021 TOT JUNI 2021
IMPORT + EXPORT

BRON: ABH, Foreign Trade Statistics

1 JOB OP 5

is gelinkt aan Belgische en Europese uitvoer buiten de EU

76%
VAN DE JOBS

in België gelinkt aan buitenlandse handel behoort tot de

DIENSTENSECTOR
WAARVAN 2/3 VAN DE WERKNEMERS

laag- of middengeschoolde arbeiders of bedienden zijn

713.000
WERKNEMERS

zijn verbonden aan Belgische en Europese uitvoer buiten de EU

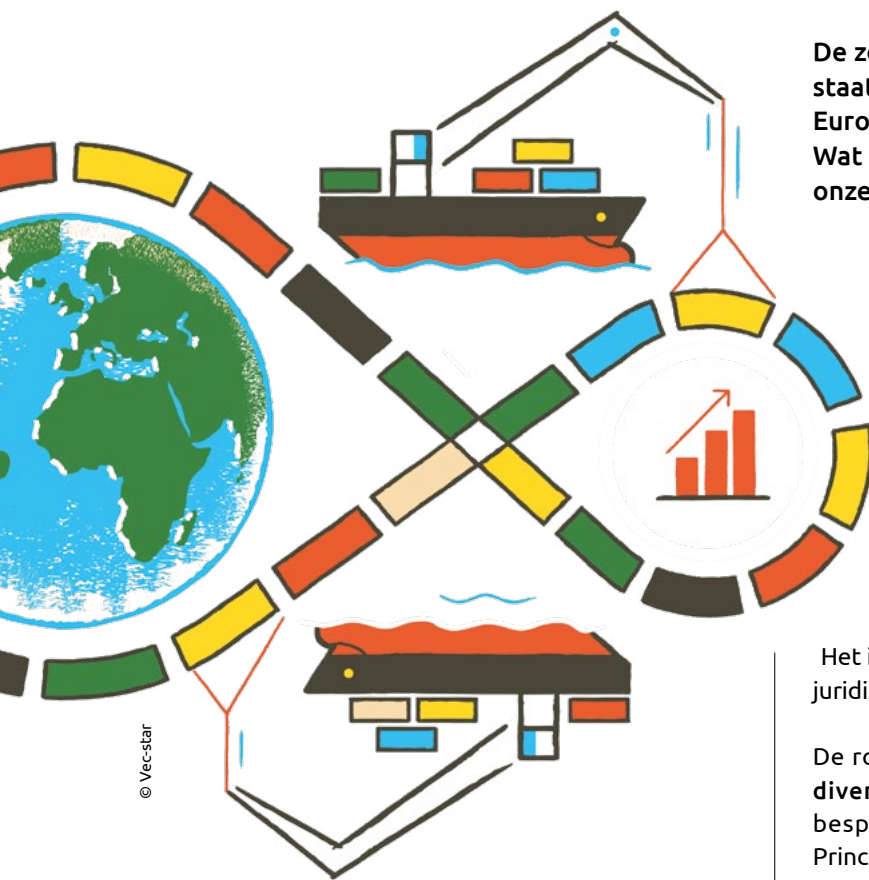
Onrechtstreekse Belgische uitvoer is goed voor

210.000
JOBS

85% VAN DE WERELDWIJDE GROEI
ZAL ZICH TEGEN 2024 **BUITEN DE EU** SITUEREN

Op het eerste gezicht lijkt internationaliseren misschien eenvoudig en aantrekkelijk, maar in de praktijk is het een handelsstrategie boordevol uitdagingen en kansen. Deze rubriek helpt u de internationale context waarin u de activiteiten van uw onderneming ontwikkelt, beter begrijpen.

DUE DILIGENCE: DE IMPACT OP UW WAARDETEKEN

De zorgplicht van ondernemingen (due diligence) staat centraal in vele debatten, in België en in Europa in het bijzonder. Waarover gaat het? Wat zijn de mogelijke gevolgen voor onze bedrijven?

WAT BESTAAT ER AL?

HET REGELGEVEND KADER

Het is niet zo dat er niets bestaat of dat bedrijven in een juridisch vacuüm opereren.

De rol van ondernemingen in waardeketens wordt op **diverse internationale fora** immers al decennialang besproken en in regels gegoten. Zo zijn de 'Guiding Principles on Business and Human Rights' van de VN, de OESO-richtlijnen voor multinationals en de OESO-zorgplichtgidsen al bijna tien jaar de referentie voor de vrijwillige acties van bedrijven.

De EU heeft al verschillende **sectorale regelingen** ingevoerd die due diligence-verplichtingen voor de betrokken bedrijven omvatten, bijvoorbeeld voor de invoer van hout en bepaalde mineralen. Ook de EU-regelgeving inzake niet-financiële rapportage (ESG-rapportage inzake milieu, maatschappij en governance) bevat zulke verplichtingen.

Tot slot voerden **sommige EU-lidstaten** de laatste jaren wetgeving in die due diligence-verplichtingen bevat voor bepaalde categorieën ondernemingen (vooral de grootste bedrijven). Dat is het geval in Frankrijk en Duitsland.

DUE DILIGENCE: WAAROVER GAAT HET?

De zorgplicht van ondernemingen betreft hun inspanningen om mogelijke ernstige problemen of tekortkomingen in hun waardeketens **te voorkomen, op te sporen of te verhelpen**. Het gaat dan over mensenrechten, sociale normen en milieubescherming. Die inspanningen worden geleverd op vrijwillige (als onderdeel van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van bedrijven) of op verplichte basis (bijvoorbeeld om te voldoen aan door de EU opgelegde sectorale verplichtingen).

ROL VAN DE ONDERNEMINGEN

Belgische bedrijven zijn zich **bewust van hun maatschappelijke rol**, waar due diligence deel van uitmaakt, en willen die ook vervullen. Zo voerden heel wat ondernemingen en leden-sectorfederaties van het VBO zorgplichtpraktijken in. Dat deden ze ofwel vrijwillig, ofwel verplicht, naar aanleiding van de eerder vermelde EU-regelgeving. In sommige gevallen werden die goede praktijken ontwikkeld in het kader van een publiek-private samenwerking. Dat is bijvoorbeeld het geval - in willekeurige volgorde - in

de technologische industrie (cf. Agoria), de houtsector (cf. Fedustria), de voedingsindustrie (cf. Fevia en Beyond Chocolate), de chemische industrie (cf. essenscia), de diamantsector (cf. AWDC), de bouwnijverheid (cf. Confederatie Bouw), de groothandel (cf. Comeos), de textielnijverheid (cf. Fedustria), de kledingindustrie (cf. Creamoda) enz. Die goede praktijken moeten worden erkend en aangemoedigd.

.AGORIA

Fevia

comeos

RECENTE ONTWIKKELINGEN

OP EUROPEES NIVEAU

De Europese Commissie (via commissarissen Reynders en Breton) presenteerde op 23 februari haar voorstel voor een richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid. Daarin stelt de Commissie voor om nieuwe due diligence-verplichtingen in te voeren, die van toepassing zouden zijn op de volgende ondernemingen en sectoren.

- **Europese bedrijven:**
  - **Groep 1:** ondernemingen met meer dan 500 werknemers en een netto-omzet van meer dan 150 miljoen euro wereldwijd;
  - **Groep 2:** andere ondernemingen die actief zijn in 'risicosectoren', met meer dan 250 werknemers en met een netto-omzet van 40 miljoen euro of meer wereldwijd.
- **Niet-EU-bedrijven:** buitenlandse bedrijven die actief zijn in de EU met een omzeldrempel die is afgestemd op die van groepen 1 en 2 en die hun omzet realiseren in de EU.

De Commissie zou graag zien dat de betrokken ondernemingen er via hun zorgplicht toe worden gehouden om de negatieve gevolgen van hun activiteiten voor de **mensenrechten** die in diverse internationale verdragen (bv. IAO-verdragen) zijn vastgelegd, en voor **het milieu** (bv. vervuiling, verlies van biodiversiteit enz.), op te sporen en zo nodig te voorkomen, stop te zetten of te verzachten. Dat geldt niet alleen voor hun eigen activiteiten, maar ook voor hun volledige waardeketens, in Europa en in de rest van de wereld. Bovendien moeten ondernemingen van groep 1 een plan hebben om ervoor te zorgen dat hun algemene strategie verenigbaar is met de beperking van de opwarming van de aarde tot 1,5°C, overeenkomstig het **klimaatakkoord van Parijs**.

Het voorstel bevat ook een onderdeel over de **rol van de bestuurders**, via de verplichting om zorgplichtmechanismen op te zetten en over de toepassing ervan te waken, en om ze in de strategie van de onderneming te integreren. Bestuurders zullen ook rekening moeten houden met de gevolgen van hun beslissingen voor de mensenrechten, de klimaatverandering en het milieu. De Commissie stelt daarnaast bepalingen voor om de variabele verloning van bestuurders te koppelen aan de strijd tegen de opwarming van de aarde.

Door de lidstaten aangewezen nationale administratieve autoriteiten zullen verantwoordelijk zijn voor **het toezicht** op de naleving van de nieuwe regels en kunnen **boetes** opleggen in geval van overtreding.

Bovendien voorziet de Commissie dat **slachtoffers** en actoren uit het maatschappelijk middenveld (met inbegrip van vakbonden en ngo's) **juridische stappen zullen kunnen ondernemen** voor de schade die volgens hen had kunnen worden vermeden met passende zorgmaatregelen.

We benadrukken echter dat **het op dit moment slechts om een voorstel tot richtlijn gaat**. De reden daarvoor is dat de richtlijn momenteel afzonderlijk wordt onderzocht

door het Europees Parlement en de Raad (die de 27 lidstaten vertegenwoordigt). Zij zullen dus hoogstwaarschijnlijk in de komende maanden bepaalde aspecten van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie willen **wijzigen**. Wanneer de Commissie, het Europees Parlement en de Raad overeenstemming hebben bereikt over een definitieve tekst, moet die tekst nog in **nationaal recht** worden omgezet. De eerste concrete verplichtingen die daaruit voortvloeien, zouden dus over enkele jaren in voege kunnen treden.

OP BELGISCH NIVEAU

Ook in ons land wordt er over de zorgplicht nagedacht. Er worden twee pistes overwogen.

De eerste optie zou erin bestaan **de due diligence-verplichtingen** in het Belgische recht in te voeren nog vóór het Europese kader (zie de hierboven voorgestelde ontwerprichtlijn) is gedefinieerd. Die piste wordt door de linkse partijen in de Kamer gesteund, maar wordt niet unaniem gesteund door de partners in de federale regering. Een stemming over het in april 2021 ingediende wetsontwerp lijkt in dit stadium weinig waarschijnlijk. Het VBO is die piste niet genegen, aangezien een hypothetische Belgische wet die vooruit zou lopen op het toekomstige Europese kader het risico op versnippering binnen de Europese interne markt zou vergroten en onze ondernemingen zou opzadelen met een lappendeken van niet op elkaar afgestemde nationale verplichtingen.

Daarnaast lopen er ook besprekingen over de **toekomstige omzetting** van de definitieve versie van het ontwerp van EU-richtlijn. De bedoeling daarvan is o.a. om na te gaan hoe we bedrijven kunnen helpen aan hun toekomstige verplichtingen te voldoen. Het VBO neemt deel aan die denkoefeningen om de haalbaarheid van het toekomstige kader te verzekeren en zoveel mogelijk rechtszekerheid te garanderen voor ondernemingen van elke omvang.

Bij de toelichting van het voorstel verklaarde **Didier Reynders**, commissaris voor Justitie, het volgende: "Dit voorstel is een echte gamechanger voor de manier waarop bedrijven hun activiteiten organiseren in hun wereldwijde toeleveringsketens. Met deze regels willen we de mensenrechten verdedigen en een voortrekkersrol spelen in de groene transitie. We moeten ons economisch model aanpassen. Met consumenten die pleiten voor duurzamere producten, heeft de marktdynamiek zich bovendien in die richting ontwikkeld."

OP INTERNATIONAAL NIVEAU

Ook op VN-niveau wordt al enkele jaren gesproken over de mogelijke invoering van **een bindend internationaal verdrag** inzake bedrijven en mensenrechten dat due diligence-bepalingen zou bevatten.

Er is echter nog geen consensus bereikt tussen de voorstanders van een dergelijk verdrag en het blok van westerse landen (waaronder de EU).

WAT VINDT HET VBO?

Het VBO volgt de zorgplichtdiscussies al jaren op de voet. Het is zich bewust van de rol die bedrijven moeten spelen en stelt zich constructief op. Daarbij vertrekt het VBO o.a. van de vele goede praktijken die worden toegepast of ontwikkeld in bedrijven en sectoren.

Om de haalbaarheid van eventuele nieuwe verplichtingen te garanderen, is het echter van essentieel belang dat ze aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Overeenkomstig de filosofie van de VN- en de OESO-richtsnoeren ter zake moeten de inspanningen van de ondernemingen een **middelen-** en geen **resultaatsverbintenis** zijn (want een nulrisico bestaat helaas niet);
- De prioriteit moet erin bestaan de ondernemingen te helpen bij het implementeren en uitvoeren van hun zorgplicht, met het oog op **voortdurende verbetering**, en niet onmiddellijk een sanctie op te leggen wanneer ze dat niet doen (de sanctie moet een laatste redmiddel zijn);
- Het is essentieel dat ondernemingen over zo veel mogelijk **rechtszekerheid** beschikken, bv. met het oog op ongegronde of onrechtmatige klachten. Dat betekent dat de verplichtingen en verantwoordelijkheden van elkeen heel duidelijk moeten worden omschreven;
- Gezien de complexiteit van de waardeketens kunnen ondernemingen niet de hele wereld controleren, aangezien hun actie- en onderzoeksmiddelen niet onbeperkt zijn. Dat geldt in het bijzonder voor de kmo's (cf. de kwestie van toegang tot informatie). Er moet dus een **evenredigheids**principe worden nagestreefd. Dat moet hand in hand gaan met een beginsel van gedeelde verantwoordelijkheid, tussen bedrijven en overheden zowel in EU-landen (die de toegang tot informatie kunnen vergemakkelijken) als in derde landen (die als eerste verantwoordelijk zijn voor de naleving van de lokale en internationale regelgeving);

- Een bedrijf zou **alleen verantwoordelijk moeten** worden gesteld voor **waar het directe controle over heeft**, d.w.z. de situatie in de eigen faciliteiten (wereldwijd) en bij de directe leveranciers of onderaannemers (het 'tier one'-concept). Natuurlijk proberen bedrijven vrijwillig verder te gaan in hun waardeketens en probleemsituaties te vermijden, maar ze kunnen niet wettelijk aansprakelijk worden gesteld voor de daden van derden.

Op basis van die principes staat het VBO op dit moment **vrij kritisch tegenover** de door de Commissie voorgestelde **ontwerprichtlijn**. Ze biedt ondernemingen bijvoorbeeld niet genoeg rechtszekerheid – met betrekking tot de verantwoordelijkheid van ondernemingen, het concept van waardeketens of het risico van ongegronde of onrechtmatige klachten – en ze reikt geen echte oplossing aan voor het risico op nationale versnippering in Europa. Bovendien ligt de nadruk vooral op sancties, zonder echte verplichtingen voor de overheden in derde landen, en wordt er te weinig aandacht besteed aan kmo's (die ook indirect door dit initiatief zullen worden getroffen). Het VBO volgt daarom actief de beraadslagingen in het Europees Parlement en de Raad en hoopt dat die zullen leiden tot een verbetering van het oorspronkelijke voorstel.

Ten slotte wil het VBO de overheden erop wijzen dat ze meer aandacht moeten besteden aan **het cumulatieve effect** – op grote en kleine ondernemingen – van diverse bestaande of toekomstige EU-regelgevingen die rapportage- of due diligence-verplichtingen invoeren. Die worden helaas maar al te vaak los van elkaar worden opgesteld. Al die ontwikkelingen en directe of indirecte verplichtingen moeten voor onze bedrijven **beheersbaar blijven** om het concurrentievermogen van Europese bedrijven en de aantrekkelijkheid van de EU voor buitenlandse investeerders niet te ondermijnen.

HET EUROPESE HANDELSBELEID

EEN EVENWICHTSOEFENING TUSSEN NIEUWE
MARKTEN OPZOEKEN EN ONZE EIGEN
BELANGEN BESCHERMEN

Het handelsbeleid is niet altijd even gemakkelijk te vatten voor onze ondernemingen. Deze rubriek verduidelijkt de belangrijkste thema's van de internationale handel en de initiatieven van de Europese Commissie op dat vlak.

Free trade
agreements

Antidumpingmaatregelen
Antisubsidiemaatregelen
Vrijwaringsmaatregelen

Screening
Buitenlandse
Investeringen

Open strategische
autonomie

Antidwanginstrument
Buitenlandse subsidies
Internationaal
aanbestedingsinstrument

Bron: VBO en Shutterstock

HET EUROPESE HANDELSBELEID: EEN INLEIDING

Iedereen heeft wel eens – direct of indirect – gehoord over het Europese handelsbeleid. Helaas vaker in negatieve dan in positieve zin. Bijvoorbeeld in 2016 toen het Waals Parlement de goedkeuring van het CETA-akkoord (het handelsakkoord tussen Canada en de EU) blokkeerde of bijvoorbeeld in het kader van de Brexit waarbij de handelsrelatie tussen het VK en de EU moest worden heronderhandeld. De EU zet volop in op haar handelsagenda en probeert zo het handelen met nieuwe markten te begunstigen én standaarden op te leggen aan handelspartners zodat bepaalde normen en waarden worden gerespecteerd. Het promoten van open markten en de liberalisering van handel en investeringen, op basis van duidelijke regels en verplichtingen, heeft immers immens grote voordelen voor de Europese economie. De afgelopen crisissen – Brexit, COVID-19-pandemie, de oorlog in Oekraïne – toonden hoe belangrijk die diversifiëring van handelsstromen – zowel qua in- als uitvoer – wel niet is en betekent hopelijk meteen ook een omschakeling in de Europese publieke opinie die vaak tegen het sluiten van nieuwe handelsakkoorden gekant is.

Tegelijkertijd toonden die alarmerende gebeurtenissen aan hoe belangrijk het is dat wij sterk genoeg optreden wanneer de handel wordt verstoord door bepaalde handelspartners. Dat is de andere kant van het Europese handelsverhaal, met name de handelsbescherming. De Europese Commissie houdt toezicht op die storende handelspraktijken en kan welbepaalde beschermingsmaatregelen nemen om die situatie – met name ongezonde concurrentie – recht te zetten. Een marktverstoring kan verschillende oorzaken hebben en aangezien de EU moet voldoen aan de regels van de Wereldhandelsorganisatie kan ze enkel in welbepaalde gevallen optreden.

IHANDELSBESCHERMINGS- INSTRUMENTEN DIE DE EUROPESE COMMISSIE KAN GEBRUIKEN

De Europese Commissie beschikt over drie handelsbeschermingsinstrumenten in de strikte zin. Ze kan op eigen initiatief een onderzoek starten, of dat doen na een klacht van een onderneming. Drie voorbeelden maken duidelijk wat de drie instrumenten inhouden (zie de drie inzetstukken):

1 ANTIDUMPINGMAATREGELEN

Voorbeeld 1 - Auto-onderdelen worden in de EU verkocht tegen een prijs die lager ligt dan de productiekost of lager is dan de verkoopprijs in het land van productie.

Dat kan dumping zijn. Pas als de Europese Commissie na haar onderzoek besluit dat er inderdaad sprake is van dumping, dan is het ook effectief zo. Lijden bedrijven schade, dan kan dat worden goedge maakt door antidumpingmaatregelen. Die nemen normaliter de vorm aan van EU-invoerrechten met een vast of variabel tarief of met een percentage op de totale waarde. Is de dumping tijdelijk, dan kunnen de maatregelen tot zes maanden lang gelden. Houdt de situatie langer aan, dan kan de Commissie besluiten ze definitief te maken waardoor ze vijf jaar in voege kunnen blijven.

2 ANTISUBSIDIEMAATREGELEN

Voorbeeld 2 - Een bedrijf gevestigd buiten de EU wordt gesubsidieerd bij het produceren of exporteren van producten. Vervolgens komen die producten op de EU-markt.

Dat noemen we buitenlandse subsidies. Hier kan de Commissie antisubsidiemaatregelen nemen als na onderzoek blijkt dat die subsidies oneerlijk zijn en EU-bedrijven schade berokkenen. De maatregelen vertalen zich net als bij de antidumpingmaatregelen als invoerrechten die worden geheven op de goederen in kwestie. Is de marktverstoring van voorbijgaande aard, dan kunnen tot vier maanden lang invoerrechten worden opgelegd. Houdt de situatie langer aan, dan kan de Commissie besluiten ze definitief te maken waardoor ze vijf jaar in voege kunnen blijven.

3 VRIJWARINGSMAATREGELEN

Voorbeeld 3: Plots wordt een bedrijfstak getroffen door een onvoorziene, sterke en plotselinge toename van de invoer van een product in de EU door onvoorziene omstandigheden waarop hij niet onmiddellijk kan reageren en zijn eigen producten bijvoorbeeld niet meer kan verkopen.

De Europese Commissie kan dan beslissen vrijwaringsmaatregelen te nemen. Dat zijn vaak kwantitatieve beperkingen, zoals een invoercontingent waarbij niet meer dan een bepaalde hoeveelheid kan worden ingevoerd of een tariefcontingent waardoor een bepaald aantal extra tarieven van toepassing zijn. In dit geval wil het niet onmiddellijk zeggen dat het een oneerlijke handelspraktijk is, in casu is het de Europese producent die zich niet onmiddellijk kan aanpassen aan de nieuwe situatie. Dankzij de vrijwaringsmaatregelen krijgen EU-bedrijven tijdelijk wat verlichting. Deze maatregelen zijn van toepassing op alle niet-EU landen

en gelden 200 dagen als de marktverstoring een tijdelijk fenomeen is. Zet de situatie zich echter voort, dan kan de Commissie beslissen om, na een tussentijdse evaluatie, de vrijwaringsmaatregelen tot acht jaar lang aan te houden.

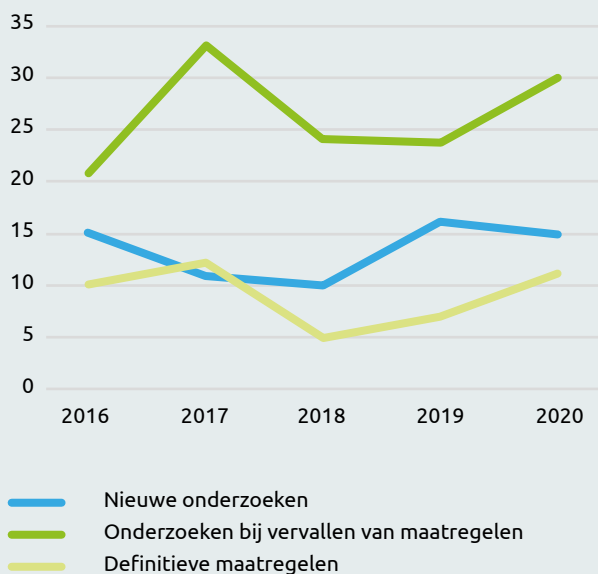
Daarnaast neemt de EU vaak voor gevoelige producten zoals bepaalde landbouwproducten vrijwaringsmaatregelen op in haar bilaterale en multilaterale handelsakkoorden. De EU kan dan, als de import sterkt stijgt, bepaalde gunstige tarieven tijdelijk opschorten zodat de binnenlandse getroffen sector wordt beschermd. Bovendien heeft de EU nog een aantal andere instrumenten ter beschikking, bijvoorbeeld in het kader van ontwikkelingssamenwerking en handel. We noemen dat de GSP (Generalised Scheme of Preferences). Daarbij worden de tarieven voor bepaalde landen verlaagd. Ook in dat kader kan de Commissie vrijwaringsmaatregelen nemen.

ACTUELE SITUATIE

In 2020 waren er 150 handelsbeschermingsmaatregelen van toepassing: 99 definitieve antidumpingmaatregelen (in 29 gevallen werden die verlengd), 18 antisubsidiemaatregelen (1 werd verlengd) en 3 vrijwaringsmaatregelen. Uit een rapport van de Europese Commissie blijkt bovendien dat meer en meer handelsbeschermingsonderzoeken betrekking hebben op buitenlandse subsidies én op China. In 2020 hadden twee van de drie antisubsidieonderzoeken die werden ingeleid betrekking op China. De druk groeit en dat kan niet ongemerkt voorbijgaan. Vandaar dat de Europese Commissie op zoek ging naar andere instrumenten om daartegen op te treden.

Bron: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0496&from=EN>

Handelsbeschermingsactiviteit in 2020

ANDERE INSTRUMENTEN TER BESCHERMING VAN DE EUROPESE BELANGEN

Behalve de handelsbeschermingsinstrumenten sensu stricto vond de EU nog een aantal andere manieren om op te treden tegen het verstoren van de Europese economische belangen. De hierboven beschreven instrumenten zijn immers enkel toepasbaar in heel specifieke situaties, waardoor veel andere situaties de dans ontspringen. Daarom riep de Europese Commissie andere wetgevende initiatieven in het leven om wanpraktijken aan te pakken. Daarnaast kan ze zich beroepen op de rechten die ze ontleent aan de Wereldhandelsorganisatie en de onderliggende akkoorden. De bijkomende beschermingsinstrumenten kaderen trouwens in haar nieuwe bredere strategie om meer strategisch onafhankelijk te worden van derde landen en niet de speelbal te zijn van geopolitieke wanpraktijken. Hieronder gaan we dieper in op een aantal van die bijkomende beschermingsinitiatieven.

1 OPEN STRATEGISCHE AUTONOMIE

Allereerst is er de nieuwe handelsstrategie van de Europese Commissie, aangekondigd in februari 2021: de open strategische autonomie. Een belangrijk onderdeel daarvan focust op het defensieve luik. Het stelt dat Europa zich moet kunnen verdedigen tegen oneerlijke handelspraktijken. Het is in dat kader dat de Europese Commissie het nieuwe antidwanginstrument aankondigde (zie punt 2). Hoewel dat niet meteen een concreet afdwingend instrument is, zet het toch de toon voor de manier waarop de Commissie kijkt naar haar handelsrelaties en haar toekomstige initiatieven kadert.

2 ANTIDWANGINSTRUMENT

In december 2021 kwam de Commissie met een voorstel tegen economische dwang. De bedoeling is om landen ervan te weerhouden te dreigen met, of effectief investeringen te doen in de EU, of handel te drijven met de EU met als doel het beleid in de EU te beïnvloeden.

Dat laatste gebeurt immers meer en meer en de Unie heeft momenteel geen enkel instrument om daartegen op te treden. Een frappant voorbeeld is de druk die China uitoefent op Litouwen. Nadat Litouwen Taiwan had toegestaan om een ambassade te openen in het land, strafte China dat bijzonder hard af. Goederen uit Litouwen of zelfs goederen vanuit een andere Europese lidstaat met Litouwse componenten mogen China niet meer binnen. Daardoor staan Litouwse containers al maandenlang geblokkeerd in Chinese havens. China ontkent die handelsboycot in alle talen waardoor de EU zelfs een zaak aanhangig moest maken bij de Wereldhandelsorganisatie. Het zal hoogstwaarschijnlijk jaren duren voordat de zaak zal worden beslecht. Het is net om dergelijke situaties in de toekomst te vermijden dat de EU het antidwanginstrument op tafel legt.

De EU en haar lidstaten moeten hun legitieme recht kunnen behouden om bepaalde beleidskeuzes te maken zonder inmenging van buitenaf. Dat moet onze soevereiniteit behouden en beschermen. De bedoeling van dit instrument is om verandering teweeg te brengen en niet zozeer om echt hardhandig op te treden. Voorbeelden van 'sancties' zijn: het opleggen van invoerrechten, het beperken van invoer uit het land, het beperken van directe buitenlandse investeringen, landen uitsluiten bij Europese openbare aanbestedingen ...

Het voorstel moet nu nog finaal worden goedgekeurd door het Europees Parlement en de Raad van de EU.

3 BUITENLANDSE SUBSIDIES

Een ander issue dat de EU wil aanpakken, is een hiaat in de regelgeving over buitenlandse subsidies. Bedrijven gevestigd in de EU zijn onderhevig aan de Europese staatssteunregels. Bedrijven gevestigd buiten de EU ontsnappen hieraan. Dat kan voor een ongelijk speelveld zorgen als die non-EU bedrijven deelnemen aan aanbestedingsprocedures of investeringen of overnames doen in de EU. Of nog, wanneer zij hun diensten aanbieden in de EU. Het Europese antisubsidiehandelsbeschermingsinstrument treft immers enkel de invoer van goederen in de EU.

Het voorstel laat de Commissie toe onderzoek te doen naar non-EU bedrijven actief in de EU die financiële steun genoten. Dat kan ze doen op eigen initiatief. In bepaalde gevallen worden bedrijven verplicht om hun activiteit te melden aan de Commissie waarna die dan bepaalt of er sprake is van een buitenlandse subsidie én of die al dan niet de markt verstoort. Is dat laatste het geval, dan kan de Commissie corrigerende maatregelen opleggen aan de onderneming om die verstoring op te heffen, en bijvoorbeeld de terugbetaling van die subsidie vorderen.

Het Europees Parlement en de Raad vonden eind juni 2022 onderling een akkoord dat nog officieel door beide instellingen moet worden goedgekeurd.

4 KADER SCREENING BUITENLANDSE DIRECTE INVESTERINGEN

De EU heeft sinds 2019 een kader voor de screening van buitenlandse directe investeringen. Dat stelt haar in staat beter te coördineren wat EU-lidstaten individueel doen voor de screening van buitenlandse investeringen om de rechtszekerheid te garanderen en de samenwerking onderling en met de Commissie te bevorderen. Die nationale screeningsmechanismes moeten de veiligheid, openbare orde of andere strategische belangen beschermen door investeringen die daar een bedreiging voor vormen te blokkeren. Ook België werkt momenteel aan zo'n mechanisme via een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de deelstaten.

5 INTERNATIONAAL AANBESTEDINGSINSTRUMENT (INTERNATIONAL PROCUREMENT INSTRUMENT)

Reeds in 2012 werkte de Europese Commissie een internationaal aanbestedingsinstrument (International Procurement Instrument, kortweg IPI) uit. In 2016 legde de Commissie een substantieel gewijzigd voorstel op tafel. Door de koelere relatie met China drong ze er ook op aan om de onderhandelingen tussen het Europees Parlement en de Raad te reactiveren zodat er snel een akkoord kon worden bereikt. De verordening trad op 29 augustus 2022 effectief in werking.

Doel van het IPI? Het openstellen van mondiale markten voor overheidsopdrachten op basis van wederkerigheid bevorderen. Concreet wil dat zeggen dat non-EU-ondernemingen beperkte toegang krijgen tot de EU-markt voor overheidsopdrachten als hun land van herkomst geen vergelijkbare toegang geeft aan EU-ondernemingen die willen meedingen naar een overheidsopdracht van dat land. In het algemeen zullen de maatregelen van toepassing zijn op aanbestedingen met een waarde van minstens 15 miljoen euro voor werken en concessies en 5 miljoen euro voor goederen en diensten. Het is trouwens opmerkelijk hoe open de EU-markt is voor openbare aanbestedingen uit derde landen. Die openheid staat in groot contrast met derde landen die hun markten nog vaak afschermen.

NIEUWS

Het internationale handelsnieuws brengt een stroom aan – vaak – cryptische en wisselvallige berichten. In deze rubriek ontcijferen we de jongste feiten en evoluties die van ver of dichtbij te maken hebben met de internationale activiteiten van onze Belgische ondernemingen.

1 EU-INDIA-HANDELSRELATIE

Op 17 juni 2022 zijn de EU en India officieel terug de onderhandelingen gestart over een vrijhandelsakkoord (FTA), een akkoord over geografische indicaties (GI's) en een akkoord over investeringen. In mei 2021 werd op politiek vlak al besloten om de gesprekken terug aan te vatten tijdens de EU-India-'high-level'-meeting. Niet geheel toevallig publiceerde de EU een paar maanden eerder haar strategie voor de Indo-Pacifische regio.

Het doel is om eind 2023 tot een akkoord te komen. De vraag is echter of dat haalbaar is gezien de eerdere poging tussen 2007 en 2013. Dat liep toen helemaal mis door een gebrek aan vooruitgang. Met de 12^e ministeriële conferentie van de Wereldhandelsorganisatie (MC12) nog fris in het geheugen (lees ook het artikel op p. 19) lijkt dat onwaarschijnlijk, zeker binnen zo'n ambitieus tijds kader. Op die conferentie voerde India immers een theatrale show op. India stelde zich daar heel protectionistisch op. Het eigenbelang primeerde waardoor de conferentie op een sissere dreigde uit te draaien. India profileert zich immers als spreekbuis voor de ontwikkelingslanden, maar blokkeert daardoor vaak de onderhandelingen en gedraagt zich uiterst star. Zo vocht het maanden voor een 'TRIPS-waiver' voor COVID-19-vaccins, wil het douanerechten kunnen opleggen op digitale transmissies (zie p. 19) en weigert het toe te treden tot het akkoord over overheidsopdrachten. Bovendien besloot het last minute om zich op plurilateraal vlak terug te trekken uit het RCEP¹-akkoord. Uiteraard mag het land zich zo profileren, maar de vraag stelt zich of de EU en India voldoende raakvlakken zullen vinden.

¹ 'Regional Comprehensive Economic Partnership', een handelsakkoord tussen Singapore, Maleisië, Thailand, Myanmar, Laos, Vietnam, Cambodja, de Filipijnen, Brunei, Indonesië, China, Japan, Zuid-Korea, Australië en Nieuw-Zeeland.

Concreet zijn er verschillende punten van divergentie. Zo wil India vooral IT-diensten en landbouwproducten exporteren, een betere visaregeling voor professionals alsook meevaren op het succes van de EU inzake geavanceerde technologie en investeringen. Toegang tot industrieproducten is vaak nog moeilijk door bepaalde EU-normen en -standaarden. De EU op haar beurt streeft vooral naar lagere tarieven op de export naar India van auto's, alcoholische dranken en zuivel. Duurzameontwikkelingsnormen zijn bovendien cruciaal en moeten integraal deel uitmaken van het akkoord. Het Europees Parlement publiceerde in die laatste zin ook een rapport waar nadrukkelijk wordt gefocust op duurzaamheid, het respecteren van de EU-normen en tal van andere zaken die *sensu stricto* niet over handel gaan, maar wel deel moeten uitmaken van zo'n akkoord.

BOOMENDE MARKT

India staat voor de EU slechts op de 10^e plaats wat betreft handel in goederen en diensten (iets meer dan 2% van de EU-handel). Waarom is de EU dan zo happig op het sluiten van een akkoord met India? India is de vijfde grootste economie ter wereld en daarenboven een van de snelst groeiende economieën. De EU ziet dus enorm veel potentieel in zo'n boomende markt en erkent dat ook in haar strategie voor de Indische- en Stille Oceaanregio. De strategische ligging van India is des te belangrijker binnen de geopolitieke context waarin we ons vandaag bevinden. Verscheurd tussen enerzijds China en anderzijds Rusland, kan de EU een toenadering van India naar die omliggende landen missen als kiespijn. Het is ook in dat licht dat de oprichting voor een Raad voor Handel en Technologie met India sterk mag worden verwelkomd.

Europees parlementslid, Geert Bourgeois, zegt als rapporteur voor de EU-India-onderhandelingen het volgende: *"De EU moet dringend nieuwe handels- en investeringsovereenkomsten sluiten. Meer dan ooit is het van cruciaal belang onze open strategische autonomie te versterken door onze toeleveringslijnen te diversifiëren, als wij onze welvaart veilig willen stellen en extra banen willen creëren. Een handels- en investeringsakkoord met de sterk groeiende Indiase economie biedt heel wat mogelijkheden voor onze bedrijven en is ook geopolitiek van heel groot belang."*

Ondanks mogelijke verschillen in opvattingen en prioriteiten moet de EU een drijvende kracht zijn achter die onderhandelingen en ze sterk steunen. Daarenboven staat de EU in India al op de 3^e plaats inzake handel in goederen en diensten, net na de VS en China. De EU moet dat gebruiken als hefboom en ervoor zorgen dat ze India als partner over de streep haalt. Zestig jaar diplomatieke relaties moeten eindelijk worden omgezet in een diepere handelsrelatie die, vooruitkijkend naar de toekomst, gunstig werkt voor beide. Als we die kans laten liggen, laat de EU een enorm groot potentieel aan zich voorbijgaan en verliest ze bovendien een potentieel belangrijke bondgenoot.

Tussen 27 juni en 1 juli vonden de eerste echte onderhandelingen plaats in New Delhi. Tijdens de eerste ronde werden 52 technische sessies gehouden over 18 onderwerpen van de FTA en 7 sessies over de bescherming van investeringen en GI's. De volgende ronde vindt plaats in september 2022 in Brussel.

2 WTO 12e MINISTERIËLE CONFERENTIE - MORATORIUM DOUANERECHTEN OP ELEKTRONISCHE TRANSMISSIES

In de week van 12 juni vond de 12e ministeriële conferentie (MC) van de Wereldhandelsorganisatie plaats in Genève. Cruciaal punt op de agenda: de verlenging van het moratorium van douanerechten op elektronische transmissies, zoals die werd goedgekeurd. België, de EU, de VS en ook het VBO zijn sterke voorstander van die verlenging. Meer dan 25 jaar is dat moratorium al van kracht en het wordt telkens tot de volgende MC verlengd. Het eerste moratorium dateert van het prille begin van de elektronische handel en werd in 1998 beslist in het kader van een werkprogramma over elektronische handel. De twee dossiers zijn bovendien sterk aan elkaar verbonden en zorgden voor de bloei van de digitale handel.

Sinds een aantal jaren gooien India, Zuid-Afrika en ook Indonesië echter roet in het eten. Door het moratorium zouden ze douane-inkomsten verliezen, zeker in een context waarin steeds meer producten digitaal worden verhandeld, denk aan e-boeken, muziek, films enz. De impact lijkt misschien beperkt tot e-commerce sectoren of big tech, maar de gevolgen zijn verreikend en het principe zelf is niet eenvoudig. Bovendien wringt het schoentje op meerdere plaatsen.

WAT IS EEN ELEKTRONISCHE TRANSMISSIE?

Het eerste knelpunt is de definitie. Over het begrip elektronische transmissie bestaat immers geen consensus. Anders gezegd: het is niet helemaal duidelijk wat precies als elektronische transmissie wordt beschouwd. Is elke bit aan een douanetarief onderhevig? Regeringen overal ter wereld zouden dus kunnen experimenteren met het opleggen van tarieven op elk klein deeltje dat elektronisch een grens oversteekt. Van zakelijke e-mails tot de verspreiding van TikTok-filmpjes, maar evenzogoed meer fundamentele zaken, zoals onderwijs op afstand of 'digitale' gezondheidszorg in ontwikkelingslanden. Ontelbare zaken zouden op die manier als elektronische transmissie kunnen worden beschouwd en dus onderhevig zijn aan tarieven.

De hamvraag luidt: hoe kan men elke bit die een grens oversteekt tarifieren? Operationeel is dat een uiterst belangrijk knelpunt. In dat licht kon tot nog toe geen enkel land tijdens vergaderingen van de Wereldhandelsorganisatie uitleggen hoe het mogelijk zou zijn douanerechten te heffen op gegevensstromen zonder de digitale wereld ernstig te verstoren. Het zou immers een doorgedreven vorm van overheidsinmenging betekenen in de digitale gegevensstromen. Technologisch, maar ook inzake privacy lijkt dat onhaalbaar en verontrustend.

MORATORIUM BEDREIGD IN 2024?

Tot nu toe focusten we op het principe. Het spreekt voor zich dat de tarifiering van elektronische transmissies ook veel indirecte gevolgen heeft. De groei van de digitale economie zal worden afgeremd, het exportconcurrentievermogen zal verzwakken, de prijzen zullen (nog meer) stijgen en het internet zal uiteindelijk minder toegankelijk worden. Met andere woorden, iedereen zou de gevolgen voelen.

Al bij al mogen we dus uiterst tevreden zijn met de goedgekeurde verlenging van het moratorium van douanerechten op elektronische transmissies. Onder voorbehoud welteverstaan. Het is immers alarmerend dat er enkel een verlenging tot MC13 gepland staat of tot 31 maart 2024, mocht MC13 later plaatsvinden. Bovendien werd onder druk van India een periodieke evaluatie van de scope, definitie en impact ingeschreven in het moratorium. Laat dit dus een waarschuwing zijn voor de volgende MC13! Het mag niet zover komen dat het moratorium bezwijkt! Het finale rapport van de 12^e ministeriële conferentie kunt u via de onderstaande link downloaden.

SCAN QR

<https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=q:/WT/MIN22/24.pdf&Open=True>

© Shutterstock

3 EU-VS-AKKOORD OVER DATA

De EU en de VS onderhandelen over een mechanisme om te voldoen aan de gegevensbeschermingsvoorschriften van beide jurisdicties – en vooral de strenge privacy-regelgeving van de EU (GDPR) – bij de overdracht van persoonsgegevens. Al sinds het begin van de jaren 2000 moeten Amerikaanse ondernemingen die persoonlijke gegevens willen ontvangen vanuit Europa voldoen aan het 'Safe Harbour'-verdrag. Dat werd in 2015 ongeldig verklaard door het Hof van Justitie van de Europese Unie na een eerste beroep van de Oostenrijkse privacy-activist Max Schrems. Vervolgens kwam het op 12 juli 2016 tot een akkoord. Het zogenaamde 'Privacy Shield' was een feit. Het Hof van Justitie verklaarde dat akkoord echter ongeldig op 16 juli 2020 in zijn Schrems-II-arrest. Het Hof stelde dat Europese gegevens niet op voldoende wijze worden beschermd tegen Amerikaanse overheidscontrole. Het veronderstelt dat Amerikaanse wetgeving privacy niet op een voor iedereen gelijke manier beschermt.

De EU en de VS moesten dus opnieuw rond de onderhandelingstafel. Uiteindelijk kwamen ze in maart 2022 tot een nieuwe overeenkomst. Op basis van dit nieuwe akkoord, het zogenaamde 'Trans-Atlantic Data Privacy Framework', kunnen persoonsgegevens vrij en veilig stromen tussen de Amerikaanse en Europese bedrijven. Die gegevensstromen zijn elk jaar goed voor zo'n 900 miljard euro aan

grensoverschrijdende handel. Bedrijven die gegevens verwerken die uit de EU komen, zullen echter zelf moeten certificeren dat zij de beginselen van de overeenkomst naleven.

De VS zouden bepaalde hervormingen doorvoeren waardoor hun inlichtingendiensten voldoende garanties inbouwen voor de bescherming van de privacy en van de burgerlijke vrijheden. Daarnaast zullen de VS waarborgen voorzien om zich ervan te vergewissen dat de inlichtingenactiviteiten enkel het noodzakelijke en proportionele doen om nationale veiligheidsredenen. EU-burgers kunnen terecht bij een onafhankelijke instantie, het zogenaamde 'Data Protection Review Court' wanneer hun rechten niet worden nageleefd door die inlichtingendiensten. Dit Hof, dat bovendien ook een tweede aanleg heeft, kan de inlichtingendiensten dan corrigerende maatregelen opleggen om ervoor te zorgen dat de eerder vermelde beperkingen op inlichtingenactiviteiten worden nageleefd. De maatregelen die werden genomen in het kader van dit nieuwe privacykader moeten een antwoord bieden op de bezorgdheden van het Hof van Justitie in het Schrems II-arrest en op de GDPR-vereisten. Toch zijn de garanties die op dit moment worden voorgesteld ondanks alles bijzonder mager. Het valt te vrezen dat een nieuw beroep bij het Hof van Justitie opnieuw zal leiden tot een ongeldigverklaring van het nieuwe privacykader.

© Shutterstock

4 NIEUW-ZEELAND-EU- VRIJHANDELSAKKOORD

HAKA MAG DE EU-LIDSTATEN NIET AFSCHRIKKEN

De haka lijkt op het eerste gezicht misschien angstaanjagend, maar wordt uiteindelijk gebruikt om bij speciale gelegenheden vooraanstaande gasten te verwelkomen of om een sterke prestatie te erkennen. Een haka is dus zeker op zijn plaats bij het sluiten van handelsakkoorden. Ook bij een vrijhandelsakkoord (FTA) focust het grote publiek te vaak alleen op wat zorgen baart of rijzen er vooral vragen over de concrete gevolgen. Maar een handelsakkoord betekent zoveel meer en is het sluitstuk van een uitstekende relatie tussen handelsblokken. Het is niet alleen een win-win op commercieel vlak, het biedt ook de nodige ruimte om met elkaar in dialoog te gaan en elkaar aan te zetten de beste duurzaamheidsnormen,

-->

standaarden of andere nieuwste ontwikkelingen aan te nemen. Dat vertrouwen om met elkaar handel te voeren aan gunstigere voorwaarden mag dus wel degelijk worden aanzien als een grote prestatie die een haka verdient.

Het is in die zin dat het handelsakkoord tussen de EU en Nieuw-Zeeland (NZ) mag worden verwelkomd. Na iets minder dan vier jaar onderhandelen en twaalf onderhandelingsrondes. De EU is de 3^e grootste handelspartner van NZ en de grootste waarmee NZ nog geen handelsakkoord sloot. Volgens de effectbeoordeling zou de handel tussen NZ en de EU dankzij de FTA zelfs met 36% kunnen toenemen. De belangrijkste importproducten uit NZ zijn wijn, fruit en vlees. De diensten waarvan NZ gebruikmaakt zijn vooral toerisme en transport. De EU op haar beurt voert vooral industrie-producten uit naar NZ.

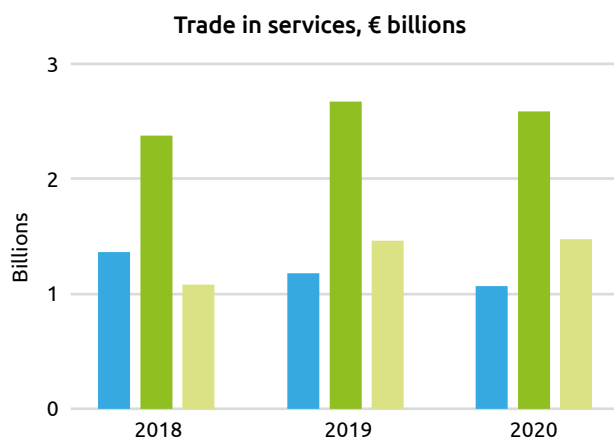
NZ is echter een relatief kleine markt voor de EU en stond in 2021 slechts op de 50^e plaats in de ranking van de handelspartners. Dat wil meteen ook zeggen dat het een goede testcase is voor het handelsbeleid van de EU in het algemeen. NZ is immers een gelijkgestemde. Het land is vooruitstrevend, onder andere op het gebied van duurzaamheid, klimaat, milieu, minderheidsgroepen en arbeidsnormen. In die zin is dat het meest ambitieuze handels- en duurzaamheidshoofdstuk dat de EU ooit schreef en ligt het volledig in lijn met haar recent gepubliceerde nieuwe duurzaamheidsstrategie. Daarnaast zullen 163 Geografische Indicaties (GI's) worden beschermd en zullen EU-landbouwers uiterst voordelig verschillende producten waaronder varkensvlees, wijn en schuimwijn,

chocolade, suikerwerk en koekjes kunnen exporteren. De gevoelige landbouwproducten, zoals zuivelproducten, rund- en schapenvlees, ethanol en suikermais zijn onderhevig aan tariefcontingenten zodat er geen toevloed op de Europese markt zal plaatsvinden. Bovendien houdt het akkoord nog tal van andere voordelen in, zoals de toegang tot openbare aanbestedingen, het steunen van kmo's in hun export, bescherming en vergemakkelijken van gegevensstromen, het openen van financiële dienstenmarkten enz.

Een gevreesde instroom aan landbouwproducten of een te weinig ambitieus hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling zou dus geen bezwaar mogen vormen voor de ondertekening van het akkoord.

Na de 'legal scrubbing' moet de Raad het akkoord nog tekenen en officieel goedkeuren, waarna de EU en NZ het akkoord op hun beurt moeten ondertekenen. Daarna moet ook nog het Europees Parlement zijn goedkeuring geven en kan vervolgens worden overgegaan tot de bekrachtiging. Gezien de sterke historische en culturele banden tussen de twee gelijkgezinden hopen we alvast dat alle actoren snel de nodige laatste stappen zullen zetten zodat het akkoord snel in werking kan treden.

De vraag is of dit akkoord tussen de EU en NZ de ratificaties van andere FTA's een duw in de rug kan geven? Denk aan EU-Mercosur, EU-Chili en de modernisering van EU-Mexico. Kan dit EU-Nieuw-Zeeland-akkoord een nieuw elan geven aan het Europese handelsbeleid?

Bron: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/new-zealand_en

ACTIES VAN HET VBO

Het VBO is heel actief op het gebied van economische diplomatie, zowel in het buitenland (in het kader van staatsbezoeken en economische missies) als in België. Zo stimuleert het de contacten tussen de Belgische bedrijfswereld en buitenlandse overheden en onderhoudt het nauwe banden met de diplomatieke wereld in Brussel en in het buitenland.

© Shutterstock

1 JAAR BREXIT – VBO-WEBINAR

© VBO FEB

Op 15 februari organiseerde het VBO een webinar over de toekomstige invoermaatregelen in het VK – die ondertussen opnieuw zijn uitgesteld – en wat ze betekenen voor de Belgische bedrijven. Daarbij nam de ambassadeur van het Verenigd Koninkrijk in België, HM Ambassador Shearman, eerst het woord. Daarna gaven de UK Cabinet Office en HM Customs and Revenue meer duiding bij de maatregelen langs Britse zijde. Langs Belgische zijde gaf ook de douane meer toelichting bij de effecten en veranderingen voor ons land.

SCREENING BUITENLANDSE INVESTERINGEN IN DE EU

Op donderdag 19 mei organiseerde het VBO de derde bijeenkomst (en de eerste hybride editie) van zijn 'BBE-Belgian Business for Europe'-werkgroep. Dat platform verenigt Belgische kaderleden die zich buigen over Europese aangelegenheden, zowel in sectorale organisaties als in ondernemingen. Keynotespreker was Damien

Levie, hoofd van de afdeling Technology and Security, FDI Screening van het DG-TRADE van de Europese Commissie. Hij gaf een stand van zaken over de buitenlandse investeringen in de EU en over de screening van die investeringen door de nationale overheden en de EC.

DUE DILIGENCE: EU-COMMISSARIS DIDIER REYNDERS EN ZIJN KABINETSCHEF GENEVIÈVE TUTS GAVEN DUIDING BIJ DE EC-VORSTELLEN

Afgelopen maart gaf mevrouw Geneviève Tuts uitleg bij de due diligencevoorstellen die de Europese Commissie op 23 februari aannam. Ze deed dat tijdens een sessie van de 'BBE-Belgian Business for Europe'-werkgroep. De leden kregen de kans uitgebreid vragen te stellen.

Daarna gaf de Commissaris zelf tijdens het Strategisch comité van het VBO van 10 mei meer uitleg over de voorstellen.

HOE KUNNEN BEDRIJVEN GEBRUIK MAKEN VAN EU 'GLOBAL GATEWAY'?

Het Platform International (PI) van het VBO verwelkomde op 26 april Koen Doens, directeur-generaal van het DG International Partnerships van de Europese Commissie, en David Ringrose, Head of Connectivity & Digital van de EU External Action Service (EEAS). Zij gaven toelichting bij het initiatief Global Gateway. Dat is een nieuwe EU-strategie die slimme en propere digitale connecties, energieconnecties en transportlinken moet boosten en gezondheids-, onderwijs- en onderzoekssystemen moet versterken buiten de EU. Bedrijven konden al hun vragen stellen om zo de mogelijkheden van het instrument optimaal te kunnen benutten.

INTERNATIONAAL

VS: LUNCHDEBAT MET DE NIEUWE AMBASSADEUR...

In april 2022 nodigde het VBO de nieuwe Amerikaanse ambassadeur, Michael Adler, uit voor een ontmoeting met de leden-sectorfederaties. In zijn keynote benadrukte de Amerikaanse ambassadeur vier verschillende zaken. Eerst en vooral biedt de Amerikaanse markt veel en uiteenlopende kansen aan (beginnende) ondernemers. Daarnaast spoorde hij België aan om dringend werk te maken van een screeningsmechanisme voor directe buitenlandse investeringen. België en de VS zijn bovendien aan het werk om tot een 'preclearance agreement' te komen zodat passagiers al in Zaventem de VS-immigratie en -douane kunnen passeren. Ten slotte beklemtoonde de ambassadeur dat zowel de EU als de VS de grote nood voelen om een oplossing te vinden om efficiënte gegevensuitwisseling te garanderen en daarover een nieuw akkoord te formaliseren.

... EN ONTMOETING US TRADE REPRESENTATIVE DIRECTOR FOR EUROPE

Later op het jaar organiseerde het VBO nog een ontmoeting met Michael Rogers, 'US Trade Representative Director for Europe'. Op de agenda stonden onder andere de Belgische economische missie van juni 2022 naar de VS, de Belgisch/EU-Amerikaanse handel, de EU-VS Raad voor Technologie en Handel (TTC) en uiteraard ook de positie van de VS in de Wereldhandelsorganisatie.

ONTMOETING MET AMERIKAANS MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN BEVOEGD VOOR SANCTIECOÖRDINATIE INZAKE DE IMPACT VAN DE SANCTIES OP BELGISCHE BEDRIJVEN

Samen met sommige van onze sectoren hadden we overleg met de VS-administratie bevoegd voor sanctiecoördinatie, en met enkele medewerkers van de Amerikaanse missie bij de EU en de Amerikaanse ambassade in België. Het werd een vruchtbaar gesprek over de impact van de sancties naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne op de Belgische bedrijven. Daarbij werd ingegaan op de coördinatie tussen de Europese en Amerikaanse sancties en de vele problemen en moeilijkheden die bedrijven nog altijd ondervinden door die verschillende sancties.

OORLOG IN RUSLAND: INFOSESSIES OVER DE SANCTIES

Het VBO organiseerde samen met ICC België twee webinars over de sancties naar aanleiding van de Russische oorlog in Oekraïne. Overheden en advocaten gaven toelichting bij de zes pakketten die ondertussen werden aangenomen. Bovendien kregen de deelnemers alle ruimte om hun meest prangende vragen te stellen.

Beide webinars kaderden in onze follow-up van de situatie in Oekraïne en de impact daarvan op de Belgische bedrijven. Dat was trouwens ook het thema van de speciale editie van onze 'Focus International Trade' (klik [hier](#) om die speciale editie te downloaden). Ook op de VBO-website verzamelen we de meest [up-to-date-informatie](#) over de businessgevolgen van de oorlog in Oekraïne.

EXPORT CONTROLS & SANCTIONS: SEMINAR SAMEN MET ICC BELGIË

Het VBO organiseerde samen met ICC België en de steun van zijn leden-sectorfederaties Agoria, Febelfin en essencia de 7^e editie van de conferentie over sancties en exportcontrole. Centraal thema was het nieuwe normaal en hoe de oorlog in Oekraïne de sancties er niet makkelijker op heeft gemaakt. Advocaten Bert Gevers en Susan Kovarovics gaven eerst uitleg bij de nodige due diligence die bedrijven moeten uitvoeren. Daarna gaf Davide Follador van het DG Trade van de Europese Commissie duiding over hoe overheden gebruikmaken van exportcontrole. Ten slotte, kwam ook de bedrijfswereld aan bod, Mireille Troosters (KBC) en Rudi Du Bois (Customs4trade) gaven aan hoe bedrijven moeite hebben om hun weg te vinden door het kluwen van sancties. De veelvuldige interactie met deelnemers, waarbij iedereen zijn best practices kon delen, maakte het debat extra boeiend.

PRINSELIJKE MISSIES VERENIGD KONINKRIJK EN VERENIGDE STATEN

Het VBO nam ook deel aan twee prinselijke missies waarover u meer informatie leest op p. 32 'Economische diplomatie'.

In deze editie van de Focus International Trade zoomen wij in op twee actuele thema's: de oorlog in Oekraïne en de ecologische transitie.

SANCTIONS

OORLOG IN OEKRAÏNE - BIJKOMENDE SANCTIES EN MAATREGELEN

© Shutterstock

De oorlog in Oekraïne woedt nu al voor maanden en helaas lijkt het einde niet meteen in zicht. Na de vorige, speciale editie van onze Focus over Oekraïne, geven wij een recente stand van zaken. Sinds de speciale editie afgelopen lente werd immers nog een zesde sanctiepakket aangenomen, waarvan we hier de belangrijkste elementen toelichten.

Op 3 juni 2022 werd na een maand van stevige onderhandelingen – vooral met Hongarije – een nieuw pakket aangenomen. Bovendien werd er op 21 juli ook een zogenaamd 'maintenance and alignment package' goedgekeurd dat een aantal elementen toevoegt alsook de vorige pakketten verfijnt.

SCAN QR

Onze experts volgen de ontwikkelingen op de voet. U vindt de recentste informatie terug op www.vbo.be

https://www.vbo.be/actiedomeinen/internationaal/internationale-handel/conflict-rusland-oekraïne-gevolgen-voor-de-belgische-bedrijven_2022-02-24/

ZESDE SANCTIEPAKKET

Er geldt een volledig invoerverbod op alle ruwe olie en aardolieproducten uit Rusland die over zee worden aangevoerd. Er werd besloten een tijdelijke vrijstelling aan te nemen voor ruwe olie die via pijpleidingen wordt ingevoerd. Voor ruwe aardolie over zee zullen transacties op de spotmarkt en de uitvoering van bestaande contracten worden toegestaan gedurende zes maanden na de inwerkingtreding. Die voor aardolieproducten worden toegestaan gedurende acht maanden na de inwerkingtreding. Daarop gelden nog enkele uitzonderingen voor o.a. Bulgarije en Kroatië. Na een afbouwperiode van 6 maanden zal het voor exploitanten in de EU verboden zijn om het vervoer van Russische olie naar derde landen, met name via zeevaartroutes, te verzekeren en te financieren.

De export van chemische stoffen die kunnen worden gebruikt voor de vervaardiging van chemische wapens wordt beperkt.

Hooggeplaatste militaire officieren en andere personen die oorlogsmisdaden hebben begaan in Boetsja en die verantwoordelijk zijn voor de onmenselijke belegering van de stad Marioepol worden toegevoegd aan de lijst met geïsoleerde personen.

De SberBank – verreweg de grootste bank van Rusland – en twee andere grote banken worden uitgesloten van SWIFT.

Drie grote Russische staatsomroepen worden de toegang tot de EU ontzegd.

Boekhoudkundige en adviesdiensten mogen niet langer worden verleend aan Russische bedrijven.

‘MAINTENANCE AND ALIGNMENT’-PAKKET

Een verbod op de aankoop, invoer of overdracht van goud afkomstig uit Rusland – in onbewerkte, halfafgewerkte of poedervorm, alsook goudresten en -afval, gouden munten of juwelen.

Een uitbreiding van de lijst van goederen voor tweërlei gebruik en geavanceerde technologie die kunnen bijdragen tot de militaire en technologische versterking van Rusland, zoals onder andere uitrusting en artikelen die door politie kunnen worden gebruikt, software en een aantal chemische stoffen.

De nieuwe maatregelen breiden het bestaande verbod op de toegang tot Europese havens uit tot sluizen om zo de omzeiling van sancties te voorkomen.

De werkingssfeer van het verbod op het aanvaarden van deposito's wordt uitgebreid naar deposito's van rechtspersonen, entiteiten of lichamen die in derde landen zijn gevestigd en waarin Russische onderdanen of in Rusland verblijvende natuurlijke personen een meerderheidsbelang hebben. Ook is er voorafgaande toestemming van de nationale bevoegde autoriteit nodig voor het aanvaarden van deposito's die niet verboden zijn.

De maatregelen inzake overheidsopdrachten, luchtvaart en justitie zijn verduidelijkt.

Het is duidelijker gemaakt dat transacties met bepaalde Russische staatsentiteiten die betrekking hebben op landbouwproducten en het vervoer van olie naar derde landen nog altijd is toegelaten. Handel in landbouwproducten en voedingsmiddelen tussen Rusland en derde landen – waaronder tarwe en meststoffen – vormt in het algemeen geen doelwit van de sancties en voor derde landen is het nog altijd toegelaten om farmaceutische of medische producten aan te kopen uit Rusland.

De lijst met personen en entiteiten die onderhevig is aan restricties werd uitgebreid.

Verlenging sancties mbt. de Krim en Sebastopol

Behalve de goedkeuring van het zesde pakket sancties n.a.v. de oorlog in Oekraïne, verlengde de EU ook de sancties in het teken van de annexatie van de Krim en Sebastopol met een jaar, dus tot 23 juni 2023. Die sancties zijn al sinds 2014 in voege. Ter herinnering, de sancties houden een importverbod in voor producten uit de Krim of Sebastopol. Financiële investeringen of investeringen in infrastructuur zijn ook verboden in die gebieden. Er mag geen beroep worden gedaan op toeristische diensten uit de regio. De EU mag ook geen goederen of technologieën uitvoeren naar ondernemingen ter plekke of voor gebruik daar in de vervoers-, telecommunicatie- en energiesector of voor de prospectie, exploratie en productie van olie, gas en minerale rijkdommen.

TIPS VOOR DE RISKMANAGER

De advocaten van Loyens&Loeff, die tijdens onze infosessies de sancties toelichtten, delen enkele nuttige tips.

LOYENS & LOEFF
Law & Tax

1 Blijf screenen (ook indirecte partijen)

Regelmatig worden nieuwe personen of entiteiten toegevoegd aan de sanctielijsten, veranderen eigendoms- en controleverhoudingen bij entiteiten die door hen worden gehouden, worden nieuwe beperkingen opgelegd voor het leveren van producten en diensten of worden nieuwe goederen onder een bestaande beperking gebracht. Belangrijk is om niet alleen de rechtstreekse contractpartij te screenen, maar ook derden betrokken in de transactie, zoals agenten, financiële instellingen of transporteurs.

2 Screen regelmatig en niet enkel bij het aanvaarden van nieuwe klanten of nieuwe transacties

Een onderneming heeft een due diligenceplicht en bij risicobestemmingen (Syrië, Rusland, Iran ...) is het zeker aangewezen om periodiek te screenen.

3 Monitor welke sanctieregimes op uw transactie van toepassing zijn

De oorsprong van uw producten, de nationaliteit van uw werknemers of de locatie van uw dochterondernemingen die in de transactie tussenkomen, kunnen ervoor zorgen dat u ook met andere sanctieregimes, die afwijken van de EU-sancties, (VK, VS, JP ...) rekening moet houden.

4 Monitor de sanctieregimes waartoe u zich contractueel verbond

Let ook goed op welke sanctieregimes u contractueel beloofde na te leven. Veel ondernemingen gaan ermee akkoord om naast EU-sancties ook VS- of VK-sancties na te leven, ook als ze zich niet onder de rechtstreekse jurisdictie van die sancties bevinden.

5 Luister naar uw bank, maar blijf kritisch en doe zelf ook uw huiswerk

Banken hebben een robuust compliancesysteem en veel ervaring met risico's. De bank heeft echter niet altijd gelijk wanneer een transactie wordt gestopt. Informeer daarom vooraf uw bank wanneer u transacties plant met gevoelige jurisdicties.

6 Houd deadlines en verplichtingen in de gaten bij de uitdovingsregelingen

Sanctieregelingen voorzien vaak in uitdovingsregelingen voor contracten die voor een bepaalde datum zijn aangegaan. Bekijk zorgvuldig hoe die zijn verwoord en wat uw verplichtingen zijn (vergunning aanvragen, notificeren ...).

7 Maak goede afspraken met uw klanten

Bepaal niet alleen wat er gebeurt als u door sanctie maatregelen de overeenkomst niet kunt uitvoeren, maar zorg er ook voor dat de klant voldoende informatie kan bezorgen over het eindgebruik, de eindgebruiker, de derden betrokken in de transactie en informatie over zichzelf als niet-gesanctioneerde entiteit.

8 Blijf alert, ook al is er op het eerste gezicht geen directe link met een jurisdictie die het voorwerp is van sanctie maatregelen

Wanneer u plots grote bestellingen ontvangt uit onverwachte hoek of jurisdictie is het verstandig om extra due diligence te doen en te controleren of er geen sprake is van omzeiling van de sanctie maatregelen.

9 Volg het nieuws en overleg maximaal met uw klanten, bank en adviseurs.

ECOLOGISCHE TRANSITIE

Een bijdrage van Credendo

Om de duurzame transitie te versterken, lanceert Credendo - Export Credit Agency het 'Credendo Green Package'. Dat bestaat uit een reeks incentives ter ondersteuning van projecten en ondernemingen die een positieve impact hebben op het milieu.

Het 'Credendo Green Package' wordt eind september officieel gelanceerd en omvat vooral de volgende incentives:

- lagere drempels met betrekking tot de Belgische inhoud van een transactie (vanaf 20%);
- hoger gedekt percentage (98%);
- uitbreiding tot binnenlandse transacties met exportpotentieel;
- hogere participatie in financiële garanties (tot 80%);
- meer middelen voor eigen financiering van de transacties met een verhoging van de maximale bedragen (tot 15 miljoen euro) en een verlenging van de terugbetalingstermijnen (tot 10 jaar);
- actieve positieve communicatie over groene projecten.

Voor Credendo zijn 'groene projecten' projecten die direct of indirect bijdragen tot een reductie van de broeikasgassen in de atmosfeer, tot de vermindering van de kwetsbaarheid van menselijke of natuurlijke systemen ten gevolge van de klimaatverandering of tot een duurzaam milieu (zoals door middel van afvalbeperking, circulaire economie, projecten rond drinkbaar water). Om in aanmerking te komen voor die incentives mogen dergelijke projecten bovendien geen afbreuk doen aan het principe van 'do no significant harm' en moeten de principes van good governance worden gerespecteerd.

SCAN QR

Bedrijven die voor hun groene projecten van de stimuleringsmaatregelen willen genieten, vinden meer informatie op:

www.credendo.com

— / CREDENDO —

ECONOMISCHE MISSIE NAAR HET VK EN DE VS

© Shutterstock

Een van de grote uitdagingen waarmee ons land wordt geconfronteerd, is de internationale tendens tot deglobalisering en protectionisme. Voor een kleine, open economie als de Belgische kan dat ingrijpende, negatieve gevolgen hebben. Het VBO gelooft niet in terugplooiën op zichzelf. Integendeel, bij de uitdagingen waarvoor de wereld vandaag staat, is het belangrijker dan ooit om te kiezen voor dialoog en een multilaterale aanpak, en om het begrip 'free, fair and rules-based international trade' stevig en permanent weer op de rails te krijgen. Meer dan ooit heeft onze open economie nood aan de verdere diversifiëring van haar uit- en invoer.

Als grootste werkgeversorganisatie van het land hechten wij bijzonder belang aan die economische missies om onze handelsbetrekkingen te versterken. Die missies onder het voorzitterschap van prinses Astrid bevorderen de toegang tot nieuwe markten over de hele wereld en maken het voor Belgische ondernemingen, groot en klein, veel gemakkelijker om informatie te verzamelen of contacten te leggen met potentiële klanten of partners. De aanwezigheid van een lid van de koninklijke familie mag niet worden onderschat. Het opent deuren doordat een koninklijk bezoek, naast de officiële contacten, een dynamiek creëert die ons land stevig in de schijnwerpers zet.

© VBO FEB

MISSIE NAAR HET VK

Van 8 tot 12 mei, ruim een jaar na de inwerkingtreding van het nieuwe handelsakkoord met de Britten, stak een delegatie van meer dan 400 Belgen, in het kielzog van prinses Astrid, het kanaal over. Het was de eerste economische missie sinds het begin van de coronapandemie, meer dan twee jaar geleden. Het VBO nam deel aan de missie en organiseerde onder meer een activiteit met de Britse minister van Internationale Handel, Penny Mordaunt. Niet alleen om de Belgische bedrijven te informeren over de vele veranderingen door de Brexit, maar ook om de bilaterale handel en economische samenwerking te verstevigen. Onder meer Gertjan Vlieghe, voormalig topbankier bij de Bank of England besprak de economische vooruitzichten in het VK. Wie in een land succesvol wil investeren, moet immers de economische perspectieven nauwlettend volgen.

MISSIE NAAR DE VS

Ruim een maand later, van 4 tot 11 juni, leidde Prinses Astrid een economische missie naar Atlanta, New York City en Boston in de Verenigde Staten van Amerika. Met meer dan 540 deelnemers was dit meteen goed voor de op een na grootste economische missie ooit van ons land. Tijdens die missie organiseerde het VBO een lunchdebat met als gastspreker Assistant Secretary of Commerce, Arun Venkataraman, om de Belgische delegatie te informeren over de vele voordelen van de nieuwe initiatieven in de trans-Atlantische economische samenwerking.

De nieuwe initiatieven tussen de EU en de VS van de afgelopen maanden tonen duidelijk aan dat we de banden met de VS opnieuw nauwer aanhalen. Ook die economische missie droeg daar ongetwijfeld aan bij.

DIDIER MALHERBE NIEUWE VOORZITTER VAN HET ABH

Op 14 december 2021 werd Didier Malherbe benoemd tot voorzitter van de raad van bestuur van het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Het Agentschap voor Buitenlandse Handel spant zich in om de drie gewesten en de federale overheid te steunen bij de bevordering van de buitenlandse handel.

Didier Malherbe is sinds 2013 lid van de raad van bestuur van het Agentschap, als vertegenwoordiger van de privésector. Hij was onder meer gedurende 15 jaar gedelegeerd bestuurder van UCB Belgium en daarvoor was hij directeur communicatie bij het VBO (1996-2006).

© Agentschap voor Buitenlandse Handel – Belgian Foreign Trade Agency.

LEDEN-SECTORFEDERATIES VAN HET VBO

Samen met zijn leden-sectorfederaties werkt het VBO hard om de belangen van onze ondernemingen die internationaal actief zijn te behartigen. En ondernemend België op de hoogte te houden van de geopolitieke dynamiek, nieuwe Europese en supranationale regelgeving, bi- en multilaterale verdragen, ... die een belangrijke impact hebben op onze internationale handelsactiviteiten.

EFFECTIEVE LEDEN

BEDRIJFSGROEPING
ZANDGROEVEN

ASSOCIATION PROFESSIONNELLE
DES ENTREPRISES DE GARDIENNAGE ASBL
BEROEPSVERENIGING
VAN BEWAKINGSONDERNEMINGEN VZW

Confederatie Bouw
Bouw, energie & milieu

TOETREDENDE LEDEN

HET COMPETENTIE- CENTRUM EUROPA & INTERNATIONAAL

Het competentiecentrum (CC) Europa & Internationaal van het VBO verzorgt de redactionele inhoud van deze nieuwe Focus International Trade, dat eens per semester verschijnt.

HET TEAM

Olivier Joris
Executive Manager

Benoit Monteyne
Adviseur

Sofie Declerck
Attaché

HET VBO SPEELT EEN ACTIEVE ROL IN DIVERSE FACETTEN VAN DE INTERNATIONALE HANDEL. OP ONZE AGENDA STAAN ONDER ANDERE:

- Het permanent waken over de goede werking van de interne Europese markt;
- De follow-up van het Europees handelsbeleid;
- De promotie van vrijhandelsakkoorden bij ondernemingen;
- De opvolging van de handelsspanningen en hun impact;
- Het beschermen van de investeringen van onze ondernemingen in het buitenland, en omgekeerd, van de buitenlandse investeringen in ons land;
- En de organisatie van tal van activiteiten inzake economische diplomatie, waaronder de actieve deelname aan staatsbezoeken en economische missies.

FOCUS INTERNATIONAL TRADE

Semestriële uitgave van
het Verbond van Belgische Ondernemingen

REDACTIE

Sofie Declerck, Olivier Joris, Benoit Monteyne

EINDREDACTIE

Johan Van Praet, Anne Michiels

VERTALING

Vertaaldienst VBO

PUBLICATIEVERANTWOORDELIJKE

Stefan Maes

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Stefan Maes, Ravensteinstraat 4, 1000 Brussel

Publicatiedatum: 6 september 2022

Cette publication est également disponible en français
Deze publicatie kunt u ook lezen op
www.vbo.be > Publicaties

ISSN

2736-4437

VBO FEB

Verbond van Belgische Ondernemingen
Fédération des Entreprises de Belgique

Het VBO, dé stem van de ondernemingen in België, staat – via een 40-tal lid-bedrijfs-federaties – voor meer dan 50.000 kleine, middelgrote en grote ondernemingen die 75% van de tewerkstelling in de private sector voor hun rekening nemen. Onze leden zorgen voor 80% van de export en creëren 2/3 van de toegevoegde waarde in ons land. Als enige overkoepelende interprofessionele werkgeversorganisatie vertegenwoordigen we ondernemingen uit de drie gewesten van ons land.

Lees onze recentste publicaties op onze website www.vbo.be

+50.000

kleine, middelgrote en grote ondernemingen

75%

van de tewerkstelling in de privésector

2/3

van de toegevoegde waarde

80,5%

van het Belgische BBP is afkomstig van UITVOER...

...waarvan **76,7%** naar EUROPESE LANDEN

3 gewesten

Kompas bij uitstek voor de ondernemingen in België

WWW.VBO-FEB.BE

